

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12).
Fiume, Clotild utca (Via Clotilde) 4. szám. I. em.
Nyomda telefonszáma lapzárta előtt 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ

ELŐFIZETESI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKEN:
Egész évre . . . 36 kor. | Negyed évre . . . 9.— kor
Fél évre . . . 18 | Egy órá . . . 3.20
EGYES SZÁM ÁRA FIUMBAN 12 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések milliméter sora 50 fill.

„A Tengerpart“ az egyetlen fiumei lap, a mely előzetes cenzura alatt áll.

A versaillesi haditanács,

amely ezuttal már harmadizben ül össze, hogy ellenségeink további teendőiről tanácskozzék, fogja most eldönteni, hogy a háború örülete még az ötödik tőlen is folytatódjék-e? Soha még olyan óriási felelősség államférfiakat és diplomatákat nem terhelt meg, mint ezekben a világtörténelmi pillanatokban az ántánt politikájának irányítóit és soha még nemzetek olyan feszült várakozással nem néztek tanácskozás elé, mint amilyen érthetően ideges türelmetlenséggel a világ — az ántánt országait sem véve ki, — a versaillesi tárgyalások eredményét most várja.

Tudjuk, láttuk és tapasztaltuk, hogy lelkiismeret dolgában az angol, francia és olasz államférfiak jó adag könnyelműséggel vannak megáldva. Annak az örjöngő „Draufgängertum“-nak a láza, amely azokat a diplomatákat elfogta, akik az európai helyzetet a világ vérbeborulásáig eljuttatták és a vért szomjazó fanatizmusnak a lehellete azokat is hatalmába kerítette, akik e régen letűnt férfiak helyét elfoglalták. Eppen ezért nem várhatunk tulságosan sokat a versaillesi tanácskozásoktól, de viszont meg kell állapítani, hogy az ügyek dörgésének pokoli kórusa mellett ezt a tanácskozást világszerte most olyan is kíséri, amely a békeakarás erőteljes és el nem nyomonható szímfóniáját zengi.

Kühlmann beszédét, amelyet jelentőségében talán nem is értékeltünk kellően, tegnapelőtt Scheidemann békebeszéde követte a német birodalmi gyűlésen. Ez a magyszabású és szokatlanul energikus hangú beszéd nem csupán a szocialistáknak, hanem Európa összes nemzeteinek megnyilatkozása volt. Scheidemann, aki nem tartozik az intranzigens pártfőnyalatokhoz, hanem — mondhatni — gouvernementális szocialista és mint ilyen, a német kormányának a háború alatt folytatott politikáját mindenben támogatja, most kilépett óvatos rezervált-ságából és szükségét érezte annak, hogy ugy a parlamentet, mint a kormányt erőlyesen figyelmeztesse arra a tátongó szakadékra, a mely a tavaly júliusi rezolúció határozat és a legfelsőbb német hadvezetőség háborús politikája között fennáll. Végre akart hang, még pedig a legnagyobb német parlament párt oldaláról, amely — ha eddig fenntartás nélkül követte is háborús utján Németország felelős tényezőit — rámutatott arra, hogy annak a hatalmas kérdéskomplexum-

nak a gordiuszi csomóját, amely a szerzőtágozó világpolitikai problémákat magában foglalja, nem lehet éles karddal kettévágni, hanem a csakis eszmészerűk útján bekövetkezhető megegyezés lehetőségét kell keresnie annak, aki a háború mielőbbi befejezését komolyan kívánja.

És ugyanakkor, mikor a nagyméretű gyűlölködő tajtéközása ellenére is a német nép egyetemének örömteljes helyeslésével kísérve ez a megnyilatkozás elhangzott, megszólalt a francia munkásság, de a francia kamara külügyi bizottsága is és ez a két fórum, amely eddig hallani sem akart arról, hogy az elzászi ábrándokról lemondjon és ezért az eszméért a glóriás francia nemzet legjobbjait küldte tömegesen a halálba, most — a hadicélok sürgős revízióját és a béketárgyalások mielőbbi megkezdését jelenti.

A vég nélküli háború fáradhatatlan hirdetője, Clemenceau, a bukás felé halad és Angliában is azt hirdetik, hogy az ötödik békehadjárathba bellemenni nem szabad.

Szimptomatikus jelenség, hogy ezek a békekívánások a versaillesi haditanács összeülése és a baseli találkozás alkalmából jutnak kifejezésre és különösen jelentőségteljes a francia külügyi bizottság állásfoglalása, amely elsősorban követeli a békét és most is éppen akkor, amidőn a békeáramlat Németországban újból felülkerekedik. Nem hiszünk ugyan, de mégis reméljük, hogy a Versaillesben tanácskozó urakra hatással lesz a saját országaikból kihaltatszó erőteljes békesürgötés és végre arra a belátásra fogunk jutni, hogy ezt a háborút immár fegyverekkel nem lehet eldönteni, de szócsatával megteremthetik a békes megegyeződést.

Eredménytelen az olaszok offenzívája

Mindenütt véres veszteségekkel vertük vissza az ellenséget - A szerb szkopsina és az angol munkáspárt a békéért - Német offenzíva előtt.

A tegnapi vezérkari jelentéseket tegnapi Legujabb-rovatunk végén közöltük.

AZ OLASZOK VISSZA AKARJÁK FOG-LALNI A VELENCEI TARTOMÁNYT

BECS, jul. 5. Az olasz hadvezetőség kétségkívül el van határozva, hogy még a nyár folyamán megvívja a harcot a velencei tartomány visszafoglalásaért. A nagyon erőlyesen bevezetett támadó előkészületek a közel jövőben nehez és nagy harcokhoz fognak vezetni. Az ántánt reméli, hogy ezáltal a mi katonai haderőnk a birodalom délnyugati frontján stratégiai-lag teljesen lekötheti.

AZ OLASZOK A SZLÁVOK FORRADALMABAN REMÉNYKEDNEK.

LUGANO, jul. 5. Az olasz vezető lapok vezérekiből mindinkább világosabbá válik, hogy az olaszok nem érzik magukat elég erőlyesnek arra, hogy Ausztria-Magyarországot saját erejükből megsemmisíthessék. Minden reményüket a monarchia belsejében lakó szlávok és az Oroszországból szabadon bocsátott hadifegyverek segítségével helyezik. Anglia minden eszközzel elő akarja a szláv forradalmat mozditani.

OLASZ MINISZTEREK A VERSAILLESI TANÁCSKOZÁSON.

ROMA, jul. 5. A Stefani-ügynökség jelentti: Orlando és Sonnino ma Versaillesbe érkeztek hogy résztvegyenek a szövetségesek haditanácsán.

AZ ANGOL MUNKÁSOK A BÉKE SZÉLÉTT

LONDON, jul. 5. A Daily News jelentti: Az angol munkáspárt felhívta a sakszerve-

zeteket, hogy az angol békeprogramm felállítására érdekében egyöntetűen járjanak el. A munkáspárti háborúsárti delegáltjai kisebbségben maradtak.

ANGOL PROKLAMACIÓ AZ IREKHEZ.

ROTTERDAM, jul. 5. A „Daily News“ azt jelentti, hogy az angol kormány proklamációt intézett a sinnfeinekhez. Az ir nép a proklamációt hidegen fogadta. Az angol kormány és az irek között ezzel megkezdődött a nyílt harc. Írország megrázó események előtt és bár az angol kormány helyzete igen nehéz, nem tér le az irekkel szemben már megkezdett uton.

AVARESCU TÁBORNOK LEMONDOTT.

BUKAREST, jul. 5. Avarescu tábornok lemondott a rangjáról. A király lemondását el fogadta.

KÁROLY KIRÁLY TÁVIRATA AZ ÚJ SZULTÁNHOZ.

BECS, jul. 5. Királyunk kondoleáló táviratot intézett az új szultánhoz, melyben hangsúlyozza, hogy ebben az óriási mérközésben a szövetséges viszony, mely bennünket, államainkat, valamint Németországot és Bulgáriát összekapcsolja hadseregeink használatatlan bátorsága mellett, arra képesített bennünket, hogy minden ellenséggel sikraszállhassunk, akik nyíltan el akarják pusztítani államainkat. Volt szövetségünk alacsony gondolkodásának rányelve beállított veszedelmes következményei mutatják majd meg az utat a végső győzelemhez. A távirat így végződik: Legmelegebb jókívánalmainkkal üdvözlöm Felségedet és kormányzását.

KÉT MILLIÓ AMERIKAI KATONA.

WASHINGTON, jul. 5. Baker hadügyminiszter közléseket fog tenni a képviselőház előtt, a melyek szerint százezer tiszt és két millió ember van fegyverben.

HIREK.

LEANYOK TÖMEGE

hiába várja a beteljesülést; színes leányálmok ábrándjai lassankint egészen lefagnak és lekopott az a poétikus máz, amely férfi és nő egyesülését megelőzte és amely annyi édes-bus lírai poéma megszületésének adta mellankólikus hangulatát. A férjhezmenést az idők keserves és anyagi nyomorúsága, a háború nagyarányú férfivesztése sulyos problémává tette és leányok ezrei maradnak pártában. Elcsúszott a női élet, vagy nem is jött el, vagy ha meg is érkezett, drága a butor, megvehető és a kénye és a férfi jövedelme nem nyújt kellő anyagi bázist az eljövendő család fenntartásához. A szigorú küzdelemmel élet poros írodák irásztalait és egyhangúan kopogó irógépek mellé kényszerítette a leányokat és azok, akiknek az izlésével nem egvezik meg, hogy — a már nem is hibáztatott és társadalmi „erkölcsként” elfogadott — olcsó örömlöknek adják oda magukat, sok éjjelen át sírva bonulnak a párnájukra. Lehervad az arcukról a fiatalok rózsája, a szűzies vágyakozások hamva és nem boldogít senkit szemérmes, finom, halk odaadásuk...

Pedig mennyire szükséges volna, hogy az anyakönyvek lapjai házassági bejegyzésekkel teljenek meg! A pusztuló emberiség pótlása számára volt olyan elsőrendű fontosságú feladat, mint éppen a jelenlegi időkben. És a férfiak most se húzódoznak a nőstől, ha meg volna erre az anyagi lehetőségük. Az államnak, amely olyan sokunk életét és vérének követelménye, volna kötelessége, hogy nem csupán a felfenntartás kényszerének szempontjából, de nemzeti érdekből is megteremtse a családalapítás lehetőségét. Már csak azért is, mert az egyre szaporodó női munkások, — a viszonyok kényszerítésére folytatott eredeti asszonyi hivatalosított messze eltávolodott nők tagadhatatlanul értékes konkurrenciája ki fogja szorítani helyükből még a frontokról visszakerülő férfiakat is és így a munkaadóknak arányos megosztása szempontjából is vissza kellene térni a nőket a mai társadalmi beosztásukhoz: a háztartáshoz és a gyermekneveléshez.

És akármint mondjanak is a feministák: a nőhöz mindig közelebb áll a férjhezmenés, mint bármely más, a száma növelése és évszázados tradíciói folytán tulajdonképpen idegen törvényesülési tervem és azok a kivételek, amelyekre a feminizmus apostolai hivatkoznak — egy régi és jól bevált megállapítás szerint is — csak megerősítik ezt a szabályt. Bizonyítja ezt az a (mindenesetre csak a mostohává vált viszonyok következtében talajhajtott) férj-vadászat is, amely ma már nem a régi patriarchális és kedves formájában, hanem csunya és izléstelen módon jelentkezik. A leányoknak tehát minden érdek miatt férjhez kell menniük és erre már az állam is kezd rájónni azzal, hogy a butorok árának maximalizálását határozta el.

Emellett a képviselők azonban nem szabad megátni, mert az csak a már most házassalandók egybekezelését könnyíti meg, hanem olyan intézkedéseket kell tenni, amelyek a női életet fokozzák és annak anyagi garanciáit is megadják. Ha a törvények vissza a kedves, csinos leányálmok és a szerelmes trubadúrok, akik olyan széppé, olyan hangulatossá és olyan bájosá tették a fiatalok apró szerepét jövedelmük...

— **Kitüntetés.** A király Sgardelli Caesar honvédszázadosnak, az ismert katonai jónak az ellenség előtt tanúsított vitéz és bátor magatartásáért a harmadosztályú katonai érdemkeresztet adományozta a hadikitényekkel és kardokkal. Sgardelli finnei származású.

— **Lévay József meghalt.** Budapestről jelentik: Lévay József koszorus költőnk tegnap este 10 órakor meghalt. 93 éves volt és három hét előtt kezdett gyöngékedni, de azért minden nap felkelt és íróasztalához ült. Ma nem tudta ágyát elhagyni, de egész nap eszméletlen volt. Este féltkor elvesztette öntudatát és tíz órakor meghalt. Legutolsó költeményét június elején írta az „Isonzo-menti tárogató” című katonalaphoz: „Örömtüzek az Isonzo-fronton” címmel. Temetése valószínűleg vasárnap lesz.

— **A spanyol betegség.** Budapestről jelentik: Tegnap óta Budapesten újabb spanyol betegségek nem fordultak elő, azonban a környéken megszorodtak. A vidéki városok közül Szegeden és Aradon jelentkeztek egyes esetek.

— **Podgyász száz kiló súlyig szállítható.** Mint annak idején megírtuk, a kereskedelmi miniszter rövid idővel ezelőtt rendeletet adott ki, mely szerint podgyászt csak 50 kiló súlyig lehet földadni. A podgyásra a földadásnál a pontos címet és a rendeltetési helyet rá kell vezetni. A kereskedelmi miniszter most a rendeletet úgy módosította, hogy podgyászt 100 kilogramm súlyig lehet földadni.

— **Hajót Milano és Velence közt.** Luganóból jelentik: A Milano és Velence közt építés alatt álló 480 kilométeres hajózási út nemsokára elkészül. A hajót építési költsége körülbelül 50 millió lírára rúgnak. Milanónak a felső olaszországi tavakkal való összeköttetése módját nyújt majd rá, hogy Olaszország és Svájc között ócsó kereskedelmi út létesüljön, mely a Basel felől egyrészt az Északi-tenger, másrészt a Duna felé tervezett hajózási úttal volna hivatva versenyezni.

— **A törvényhatósági tisztviselők ruhasegélye.** Budapestről jelentik: Wekerle Sándor miniszterelnök értesítette a törvényhatóságokat és Finne város tanácsát hogy tisztviselők részére ruhasegélyt utalt ki, mely egyenlő az állami tisztviselők részére már előzőleg kiutalt segélyvel.

— **Jugoszláv népgyűlés Spalatóban.** Kedden a délszlávok nagy népgyűlést rendeztek Spalatóban, amelyen elfogadták azt a határozatot, amelyet a múlt napokban Laibachban tartott népgyűlés magáévá tett és amelyben a történelmi pillanathoz híven, követelik az összes horvátoknak, szerbeknek és szlávoknak egy nyelvterületnek és politikailag alakított államban való egyesítését. Hangoztatták a nemzeti ségek politikai jogait és appelláltak a nemzeti eszméért való kitartásra. Ezután megválasztották egy 16 tagú nemzeti bizottságot, amely hivatalos lesz a fentemlített elvekért akciót indítani nemcsak Dalmáciában, de más országokban is.

— **A daru- és tejigazolványok kiadásának új rendje.** E hó 6-án és 8-án délután 2-4 óráig adják ki a fizetett daruigazolványokat és a 7 éven aluli gyermekek, szoptató anyák, 70 éven felüli aggok és orvosi bizonyítvánnyal igazolt betegek részére. A fizetett tejre szóló igazolványokat a betegek részére ezentúl nem Jellonshag dr. tisztifőorvos-helyettes, hanem a fent nevezett napokon és időben a városkórház adják ki.

— **A bevásárlási könyvecskék kiadása.** Helap a második félévi bevásárlási könyvecskék átvetőké végzett az Industria utca, az Isztrini ut és az Isolani utca lakói tartoznak jelentkezni. A mai nappal érvényüket vesztik az első félévi bevásárlási könyvecskék az E és F betűvel kezdődő utcák lakói részére.

— **Új menhely.** A Szt. Ferenc menhely vezetősége a Plasse Scuirgine Inferiore 45. sz. alatt földot létesített, melyet Szent Antal nevével ne-

vezett el. A menhelybe szegény öreg, támaszra szoruló embereket vesznek fel.

— **Hadiárvaik elhelyezése.** Az országos Hadigondozó Hivatal a protestáns országos árvaházban (Budapest, VII., Szegényház-tér 1. sz.) 14 ingyenes helyre pályázatot hirdet. E helyekre ágostai evangélikus, unitárius és református, magyar honos és egészséges 6—13 év közötti fiú és leány hadiárvaik tarthatnak igényt, akik 1918 szeptember 1-én fognak egyelőre 1919 augusztus hó 1-ig elhelyezést nyerni. Az árvaházban először elemi oktatásban részesülnek, majd a képességeiknek megfelelő iskolát látogatják a hadiárvaik. A törvényes képviselő által aláírt kérvényhez a keresztlevelet, a hadiárva atyjának hősi halálát igazoló irat, iskolai bizonyítvány, védhímlőoltási bizonyítvány, orvosi és vagyontalansági bizonyítvány mellékelendő. A kérvények a fenti címre legkésőbb júl. 20-ig adandók be.

— **Augusztus végéig szünetel a petróleumkiosztás.** A városi tanács közli, hogy a házi világítás céljára szolgáló petroleum szétosztása augusztus 31-ig szünetelni fog. Az ipari és mezőgazdasági célokra szolgáló petroleumjegy kiosztó-hivatal (Municipio-utca 2. Uj. emelet 7. ajtó) által kiállított külön jegy szolgáltatandó be, minthogy a vörösszínű jegy érvénytelenné nyilvánított. A vörösszínű cédulák tulajdonosai csakis a cédula beszolgáltatása ellenében kaphatnak új jegyet. A petroleum árusítása a következő üzletekben történik: V. Kruch Duomo-utca, G. M. Host Manzoni-utca, Albina Superina Cosala, Teresa Volčansek Fiumsa-utca.

— **Munkásbál.** A finnei magyar munkások július 7-én a Monte verde vendéglőben a Munkásbálra és a munkások önművelődési alapja javára táncal egybekötött kerti ünnepélyt rendeznek. A zenét a m. kir. 29. honv. gyalogezred cigány zenekara fogja szolgáltatni. Az ünnepély kezdete délután 4 órakor. Belépti-díj személyenként 3 korona. Kedvezőtlen idő esetén az ünnepélyt egy héttel később tartják meg.

— **Jutalom ipari és kereskedelmi munkások részére.** A kereskedelmi- és iparkamara közli, hogy a kereskedelmi miniszter által idősebb ipari és kereskedelmi munkások jutalmazására kiadott pályázat határideje a napokban lejárt. Ennek folytán a kamara felhívja, mindazon munkásokat, kik a kereskedelmi és ipari pályán eltöltött hosszabb idő alatt jutalomra érdemes munkásságot fejtettek ki, hogy minél előbb jelentkezzenek a kamara Ciotta-utca 3. sz. alatt lévő helyiségében; hol minden kérvény beadása nélkül egyszerűen jegyzőkönyvbe veszik a pályázók személyi adatait. A pályázóknak munkakönyvvel kell magukat igazolniuk.

— **A gyakori betörések és a rendőrség.** A városi képviselőtestület tegnapi ülésén Mayländer Sámuel dr. támadta az államrendőrséget a gyakori betörések miatt. Ez mindenesetre jól eső muzsika volt az olasz városatyák fülének, de egyenesen igazságtalanság az államrendőrséggel szemben, melynek kiképzett jó legényei — a volt esendő — nagy részben be vannak hiva. Azonfelül a szülők hiányos felügyelete, sőt sokszor lopásra buzdító behatása folytán valószínűsítés lett Fiumében a 8—17 éves diukból álló utcai sötétség, amely ellen tiszter annyi rendőr sem volna elegendő. Az utóbbi napokban betörték a Catti féle gyógytár raktárába, egy alvezetes lakásban, egy helybeli nyomdában, a Jadran szállóban, a peesinei szanatóriumban, a Milich-féle Deák fasori divatkereskedésben stb. Ezek közül a susáki rendőrséghez tartozó két betörésen kívül mindenütt megkerülték egy a fiatalok tettesek mint a lopott áru. A rendőrség tehát eredményesen dolgozik, ha nem is akaszt mindent a nagy harangra. Remélhető, hogy a Steiner-féle ékszerbetörés tettesei is hurokra kerülnek csakhamar.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** Születések: Egy törvénytelen. Halálozások: Starcevic István 3 h.

— **Hangverseny a Bristol-kávéházban.** A katoná-otthon zenekara holnap szombaton este 8 órakor a Bristol kávéházban tartja meg szokásos jótékonycélu hangversenyét 1 koronás belépti díj mellett. Egyben értesíti a katoná-otthon vezetésége a közönséget, hogy a zenekar ehó végén egy nagyszabású hangverseny keretében ünnepli meg féléves fennállását. Ez alkalommal fog beszámolni a vezetésége a zenekar jótékonycélu hangversenyeinek eredményéről. A szombati hangversenyre Hanusch karmester kitünő műsort állított össze és biztos hogy az elismert közkezdvelt zenekar ismét nagyszámú közönséget fog vonzani.

— **A Fenice színház dráma hősnői körül.** Stiglich Jánosné a vizsgálati fogságban horgolással tölti idejét. Kihallgatásai alkalmával kisé idegesen viseli magát, tettét nem igen bánja és folyton azt hangoztatja, hogy amit tett, azt gyermekeért követte el, akit el akarták tőle rabolni. Schwekla Adát a városi kórház egyik első emeleti külön szobájában helyezte el a kórház igazgatósága, mert a kíváncsiskodók száza látozták meg a kórházban addig, amíg közös szobában volt, ami zavarta a kórtermek szükséges nyugalomát. Lapunk munkatársa előtt Schwekla Ada hangoztatta, hogy a legkevésbé sem adott okot az ellene elkövetett merényletre. Egyébként panaszkodott, hogy a kórház nem akarta őt a második osztályu külön szobába tételni, habár ő kész volt az ezért járó díjat megfizetni, ellenben elkülönítették egy külön szobában egy nagybeteg öreg asszonnyal együtt. Hozzátartozói közül csak apját és nagyanyját engedik be, ismerősök, kiket ő szívesen látná, nem látogathatják meg. Tegnapelőtt itt volt árutatóban a leány egyik rokona, de nem engedték be, úgy hogy el kellett utaznia, anélkül, hogy meglátogathatta volna. Tekintettel arra, hogy Schwekla Ada áldozata a véres drámának és nem vádolt, kit a kórházban izolálni szokás, nem értjük a kórházigazgatóság e rendőri felügyeletszerű intézkedéseit.

— **Utonállás fényes nappal.** Tegnap delután fél ötkor négy suhanc állított be a Baross kőútban levő 24. sz. közlelemzési raktárba, ahol két alkalmazott tartózkodott. A 4 suhanc éles késekkel fenyegette meg a két alkalmazottat, akik erre elfutottak. A rablók, miután magukkal vittek egy fél zsák árpát, eltávoztak. Fél órával később a halcsarnok közelében haladt a közlelemzési hivatal egy teherkocsija díszes zsákokkal megrakva. A suhancok ismét előbukkantak és fel akarták késekkel vágni a zsákokat. Erre ott termett a közlelemzési hivatal egy Malle nevű alkalmazottja, kit a rablók meg akartak szurni, de a kés Malle köpenyében megakadt. Akkorára már sokan odasziettek, köztük Manzolini vásáresarnoki igazgató is, ki a menekülő rablókat revolverrel üldözte, azonban löni nem mert, nehogy a járőreket megsebesítse. Manzolini felismerte a rablók egyikét egy Scrobogna nevű rovott multu személyében.

— **A Steiner-féle ékszerbetörés.** A rendőrség széleskörű nyomozást indított a merész betörők kikutatására, kik tegnap delben a város legforgalmasabb utcáján százezer korona értékű ékszer tudtak elvinni a Steiner-féle ékszerüzletből. Az üzlettel szemben lakó Schwarzánól emlékszik, hogy fiukat látott be és kiünni az üzletből, de miután kissé rövidlátó, azt gondolta, hogy Steiner fia és ennek barátjai azok. A rendőrség elküldte a lopott tárgyak jegyzékét és rajzát minden ékszerésznek és a városi zálogháznak.

— **Csecsemőholttest a tengerben.** Tegnap delután a susáki Deltán a parti sziklák között egy nyolc hónapos fiu gyermek holttestét találták. A holttestnek a feje teljesen hiányzik. A hatósági bizottság megállapította, hogy a gyermeket 15 nappal ezelőtt dobták be a tengerbe. A

holttest teljesen feloszlóban van. A hatóság széleskörű nyomozást indított.

— **Tolvaj katoná.** Vétisz Antonia Calle de Duomo 22. sz. alatt lakó asszony tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy egy ismeretlen katoná, akinek szállást adott, egy őrzetlenség pillanatban 700 korona értékben több lepedőt lopott el tőle és azután eltűnt. A rendőrség áttette a feljelentést a katonái hatósághoz.

— **Megjegyzések egy iskolai értesítőhöz.** Ilyen című közleményünk kapcsán az iskola vezetősége részéről annak közlését kérték tőlünk, hogy a cikk félreértésen alapszik, mert abból az állításból indul ki, hogy a magyar nyelv tanítását tulsoknak tartják, holott első sorban a tulnépes osztályokról és az ide nem való elem eltereléséről van szó éppen a magyar nyelv sikeres eredménye érdekében. Ami pedig a magyar nyelv tanítását illeti, nem tételezhető fel egy magyar állami iskoláról az, hogy midőn az magyar nyelv részletes tanmenetének átdolgozását tervezi, nem a magyar nyelv érdeke vezet. A tananyag átdolgozása azt célozza, hogy kiküszöböljék belőle azokat, a gyermekek számára tulnehéz irodalmi feladatokat, amelyek megtanulása mehezíti, hogy a magyarul irni és olvasni helyesen megtanuljanak. Kíván az a főcél, hogy az iskola elhagyása után mindenki teljesen bírja a magyar nyelvet.

— **Zöldborsó a tisztviselőknek.** A tisztviselők beszerzési csoportja ezton értesíti tagjait, hogy a 32. sz. raktárban zöldborsót hejájában kg-onként 2 koronáért és hej nélkül kg-onként 3 k. 60 fillérért kaphatnak.

— **Kinek van kiadó lakása?** A városi katonái ügyosztály felkéri mindazon családokat, akiknek egy vagy két szobás kiadó lakásuk van, hogy az említett hivatalnál jelentessék be.

— **A mai tőzsde.** Budapestről jelentik: A megnyitásnál az árfolyamok a következők: Magyar Hitel 1297—93, Osztrák Hitel 880—76, Jelzálog 576—73, Leszámitoló 818—16, Agrár 1064—60, Magyar Bank 940—38, Hazai 604—03, Hermes 539, Salgó 1161—59, Clotild 590—96, Első Budapesti Takarékpénztár 1520, Adria 1785, Atlantica 1375, Levante 1080.

Apollo Mulató (Via Al. Volta 6.) Esténként pont 8 órától előadás, utána kabaré

A költségvetés tárgyalása a képviselőtestület közgyűlésén

A városi képviselőtestület tegnap este fél 7 órakor ülést tartott, amelyen 16 városi atya jelent meg. Az ülésen Vio dr. polgármester elnökölt. Napirenden a költségvetés tárgyalása volt. Dardi Vazul városi tanácsvezető előadta, hogy a költségvetést kiadták a sajtónak, ugyszintán nyomtatásban a képviselőtestületi tagoknak is, azonban senki se találta észrevételre ellene. A költségvetés bemutatásával történt késedelemet a rendkívüli idők okozták. Foglalkozott a költségvetés különböző tételeivel, majd megállapította, hogy a városi budget deficittel záródik, amely 2.734.000 koronát tesz ki. Ez a passzívum a városi közlelemzési üzemenek ezévi hasznával lesz fedezhető, amely haszon kb. 1.500.000 koronát tesz ki. Mindenesetre gondoskodni kell még a hátralékos 1.234.000 koronás deficit fedezéséről is. A városi tanács úgy vélekedik, hogy a kormánytól az államrendőrség fenntartására előint 280.000 koroná engedélyt kellene kérni, valamint törölni kellene a husz millió kölcsönről előszított munkatervből bizonyos tételeket. A kölcsönből különben még csak egy millió korona áll újabb munkálatok rendelkezésére. Ezek után javasolta, hogy a négy városi tanácsos közül az egyiket a III. rangfokozatból a másodikba léptessék elő, továbbá létesítsenek egy új titkári, valamint egy új joggyakornoki állást. Javasolta, hogy a tűzoltó parancsnok fizetését 900 koronáról 1800-ra, az öt tisztját pedig 600 koronáról 1200-ra, továbbá a hitoktatók fizetését 1800-ról 2600, illetve 1200-ról 2200 koronára emeljék fel.

A költségvetés részletes tárgyalásának első szónoka dr. Mayländer Samuel volt, aki először bírálta a költségvetést és megállapította, hogy a város egyetlen jövedelmi forrása a városi közlelemzési üzem. Nem iséri, hogy ez helyes-e vagy sem, azonban azt hiszi, hogy a városnak új jövedelmi forrásokat kellene tenemtenie, még pedig azzal is, hogy a községi pótdadót fellemeleti. E taktikában formális javaslatot terjeszt be.

Vio polgármester kifejtette, hogy ha mindjárt kétszeresére emelnék is a pótdadót, akkor se lehetne a deficitre kellő fedezetet tallálni. Véleménye szerint egy újabb, nagyobb kölcsön igénybevételevel lehetne csak a bajon segíteni.

Az államrendőrségi hozzájárulás tételénél Mayländer dr. rámutatott a szerinte rossz közbiztonsági állapotokra és felemlítette a Steiner-üggyel kapcsolatban fényes nappal történt betörést, ezzel kapcsolatban binálta az államrendőrséget. Vio dr. polgármester erre kijelentette, hogy nemcsak málnok, de mindentől lazák az enkölésök.

Balás kamionok felszólalása után a benedekrendi apácák évi segélyét 4000 koronáról 6000-re emelték fel.

Tuchtan István megállapította, hogy kevés a fiumei ifjak azon száma, akik a tanítói pályára lépnek. Ennek magyarázatát a minimális ösztöndíjakban látja, melyek fel-emelését kéri. Vio polgármester méltányolja a felszólaló indokait és kiállításba helyezte, hogy a kívánságok figyelembe fognak vétetni. A költségvetés részletes vitája ezzel véget ért és a képviselőtestület egyhangúlag megszavazta az előirányzatot. Az ülés valtamivel 9 óra előtt ért véget.

(Szöveg folytatása a IV. oldalon).

Jegyezzen hadikölcsönt a Fiumei Kereskedelmi Bank-R. T.-nál
Adria palota,
mely a legmesszebbmenő kedvezményeket nyújtja.

Apróhirdetések.

Ügyes varróleányok felvétetnek, via A. Petöfi 6. sz. ajtó 2.

Honvédtiszt dolmány teljesen jókarban, alig használt, olesón eladó. Cim a kiadóban.

Egy esinosan és tiszta butorozott szobát keres egy fiatalember július 15-ére. Bazar Orient via Széchenyi 8.

Könyvek a női kereskedelmi magyar tanfolyamra eladók. Via Petöfi 14.

Keresztetik német kisasszony két kis gyermek mellé, csakis nappali foglalkozásra. Cim a kiadóban.

LEGUJABB.

A JAPANOK VLADIVOSZTOKBAN.

STOCKHOLM, jul. 5. A moszkvai japán követ közölte a szovjetkormánnyal, hogy a japán csapatoknak vladivosztocki partraszállása csupán a szövetségesek védelmét célozza. A csapatok magatartása a szövetségesek és a szovjetkormány közti viszonytól fog függni.

NEMET ÁFOLAT.

BERLIN, jul. 5. A Wolff ügynökség kohlmannnak mondja illetékes helyről szerzett értesülése alapján azt a hírt, hogy Kato tábornok vezetése alatt Vladivosztookban japán csapatok szálltak volna partra és hogy Mihály nagyherceget cárrá kiáltották volna ki.

A KRIMI FELSZIGET MEGSZÁLLÁSA.

BERLIN, jul. 5. A román békeszerződés második olvasása során Kühlmann kijelentette, hogy Krim és Sebastopol megszállásának kérdései jelenleg a moszkvai kormánnyal folytatott eszmecsere tárgyát képezik. A kérdéseket békés döntés útján fogják szabályozni.

HIVATALOSAN IS ELRENDELIK PARIS KIÜRITÉSÉT.

GENE, jul. 5. A „Temps“ aggodalommal közli, hogy Páris néhány nap múlva teljesen kiürítik és a polgári lakosságot rövidesen elszállítják. A lap azt kéri, gondoskodjanak elegendő vonatról és szállítóeszközökről, hogy a lakosság nyugodt rendben hagyhassa el a várost. Párisból eddig egy ymilli ember utazott el.

GENE, jul. 5. A francia lapok közlései szerint a kamara több tagja közbenjárt a kormánynál, hogy álljon el Páris kiürítésétől, mert a vidéken a menekültek órási száma miatt az állapotok teljesen tarthatatlannak.

A SZERBEK BEKEKESZSÉGE.

BERN, jul. 5. Olasz jelentések szerint a jelenleg Korfuban ülésző szerb szkupcsina legutóbbi ülése igen viharos lefolyású volt. A kormány helyzete tarthatatlan. Az ülésen a kormányt támogató képviselők közül kevesen jelentek meg és így ellenzéki képviselők voltak többségben. Minden szónok a béketárgyalás azonnali megkezdését követelte. Utaltak Románia példájára, mely kellő időben kezdte meg a béketárgyalásokat és ennek folytán kedvező békét kötött. A képviselők a miniszterelnököt hitvány garembernek nevezték.

A KÉPVISELŐHÁZ MAI ÜLÉSE.

BUDAPEST, jul. 4. A képviselőház mai ülésén Szeifovszky Béla elnökölt. A Ház részvétét fejezte ki a szultán halála felett, ezután folytatták a vitát a választójogról. Gündisch Guidó a javaslatot elfogadja. Balla Aladár szerint a demokratikus választójog a haladás egyik legfontosabb tényezője, ezért ezt a javaslatot nem fogadja el. Tény, hogy a Ház kilevetizedrésze iratja a választójogot. Nem fogadja el a javaslatot. Bethlen István gróf szerint a nemzeti szempontok biztosítása tekintetében ez a javaslat sokkal megnyugtatóbb a Vázsonyiéénál. A magyar történelmi osztálynak két feladata van: biztosítani olyan reformokat, amelyek a nemzet sebeit gyógyítják és szembeszállani azzal a kísérlettel, hogy a történelmi osztályt a parlamentből kiszorítsák.

A POROSZ VÁLASZTÓJOG.

BERLIN, jul. 5. A képviselőház a választójogi javaslat fölött az alkotmány értelmében újból szavazott. A rövid és általános vita után a ház a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta s ezzel a választójog tárgyalása a képviselőházban el van intézve. A javaslatot az Urak háza 9-én tárgyalja.

MILITÁRS CSALÁS HAMISÍTOTT LEVELEKKEL.

BUDAPEST, jul. 5. Egy kereskedelmi lapban május folyamán hirdetés jelent meg,

mely szerint Fischer Mór bécsi cég gyufát ajánl eladásra. Több kereskedő érintkezésbe lépett az ajánlattevővel, aki közölte velük az árakat, melyeket elfogadtak. Fischer fizetési fejtételként azt javasolta, hogy tegyék az összeget letétbe egyik budapesti banknál, honnan ő azt a fuvarlevél felmutatása ellenében átveheti. A vevők letétbe helyezték az összeget, melyeket Fischer Mór egy Pozsonyban kiállított fuvarlevél felmutatásával fel is vett. Miután az áru e napokig nem érkezett utánajártak és meggyőződtek meg arról, hogy ottan semminemű gyufát nem adtak fel és a banknál bemutatott fuvarlevél közönséges hamisítvány. A kár 1 millió korona. A budapesti és a bécsi rendőrség a feljelentések alapján megindította a nyomozást.

VEZERKARUNK MAI JELENTÉSE.

BUDAPEST, jul. 5. (Hivatalos.) A Piave torkolatánál levő szigeteken a harc tegnap sem szakadt félbe. A kölcsönösen harcban tartott haderők egyensúlyban tartották egymást. Az olaszoknak délnyugati szárnyunk ellen intézett erős támadását ellenlökésünk vitássá tette. Chiesa Nuovánál a régen bevált sziléziai 1. sz. gyalogezred gyors beavatkozással az állásunkba nyomult olaszokat ismét kivetette. A Piave és a Brenta között az ellenség szívesen folytatta azt a kísérletét, hogy a 15-én általunk elfoglalt állásokat visszazerezze. A főtámadást tegnap a Monte Solarolo vidéke ellen intézte. Az árkaingig előrevitt támadás elkeseredett közelharcra vezetett, amelyben az ellenséges hadsereg zömét lemészároltuk, megmaradt részét pedig visszavertük. Az 1. sz. gráci üteg és az 55. sz. krakkói tábori tüzérezred által kiválóan támogatott, három hét óta ugyszólván szakadatlan harcban álló II/20. sz. sziléziai zászlóalj és a 4. bosnyák gyalogezred különösen kitűntette magát. Az ellenség veszteségei rendkívül súlyosak. A Hétközség fensikján és a tiroli fronton élénk tüzéri tevékenység.

Egy ebédlő és hálószoba berendezés eladó. Via Galileo Galilei 2. II. udvar balra.

A MAI NEMET JELENTÉS.
BERLIN, jul. 5. A nagy főhadiszállás jelenti:

Rupprecht trónörökös hadesoportja:

A Sommetól kétoldalt tegnap reggel az erős angol ágyutüzérelést az ellenség győgsági támadásai követték, melyek akadályaink előtt összefomlottak. Villerstól keletre az ellenséget kiinduló állásába vetettük vissza. Este a harci tevékenység majdnem az egész harcvonalon feléledt és éjjel is élénk maradt.

A német trónörökös hadesoportja:
Fokozott harci tevékenység az Avre nyugati partján és az Aisne két oldalán.

Nyílttér.

HIRDETMEYNY.

A városi közlemezési hivatal értesíti mindazokat, akik még nem váltották ki a második félévre szóló bevásárlási könyvecskéjüket, hogy utólagosan jelentkezzenek érteük.

Holnap szombaton a következő utcák lakói vehetik át könyvüket: Via Industria, Via Istria és Via Isolani.

Figyelmeztetnek az érdekeltek, hogyha most sem váltják ki bevásárlási könyvecskéjüket, nem fognak joggal bírni a jövő félévi bevásárlásra.

Fiume, 1918 július 2.

A Városi Tanács közlemezési ügyosztálya.

Nyomatott a „Lloyd“ Nyomda R. T. nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart“ lapkiadó vállalat (Murai Jenő).

Két darab üzleti pult 3 m. 80 cm. hosszú, továbbá egy ebédlő Trimeaux tükörrel eladó. Szekulesz japán üzlet, Via Széchenyi 8. szám.

Magyarul is tudó férfit vagy nőt keresek, aki az olasz nyelvre megtanít. Cim a kiadóban.

A Horvát Agrárbank

fiumei fiókja

mint hivatalos jegyzési hely elfogad aláírásokat az 5 $\frac{1}{2}$ %-os adómentes állami **járadékkölcsönre** az eredeti feltételek mellett és előnyös lombardkölcsönt ad ezekre.

Az igazgatóság.

Fiume Városi Takarékpénztár

(Cassa Comunale di Risparmio)

mint hivatalos jegyzési hely elfogad aláírásokat az 5 $\frac{1}{2}$ %-os állami járadékkölcsönre az eredeti jegyzési áron és előnyös kölcsönöket nyújt a hadikölcsönre.

A Tengerparti Bank és Takarékpénztár r. t.

Susak - Fiume - Bakar
(Adamich tér)

elfogad aláírásokat az 5 $\frac{1}{2}$ %-os nyolcadik magyar hadikölcsönre az eredeti feltételek mellett és azokra csekély illeték ellenében kölcsönt nyújt. — Elfogad ezenkívül életbiztosítást is, mely a VIII-ik hadikölcsönrel van összekötve.